Udskriftsdato: 23. april 2024

2014/1 LSF 95 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne samt skærpelse af bødeniveau for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2014-949-0477

Fremsat den 12. december 2014 af justitsministeren (Mette Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne samt skærpelse af bødeniveau for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014, som ændret ved lov nr. 572 af 31. maj 2010, lov nr. 1616 af 26. december 2013 og lov nr. 516 af 26. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. *§ 38, stk. 6,* affattes således:

»*Stk. 6.* Politiet kan på grundlag af oplysninger og erfaringer vedrørende ulovligt ophold eller faktiske omstændigheder, som skaber en begrundet formodning for ulovligt ophold, eller med henblik på at forhindre ulovligt ophold standse og kontrollere personer efter indrejse i landet for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsret.«

2. I *§ 38* indsættes som stykke 8 og 9:

»*Stk. 8.* Politiet kan til brug for ind- og udrejsekontrol og kontrollen som nævnt i stk. 6 modtage passageroplysninger fra toldmyndighederne.

Stk. 9. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen som nævnt i stk. 6, herunder om politiets adgang til passageroplysninger og oplysninger om køretøjer indsamlet ved brug af automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi og om de pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere.«

3. *§ 59* affattes således:

»**§ 59.** Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som:

1) Indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke ved indrejse fra eller udrejse til et Schengenland, medmindre der undtagelsesvis sker kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 23, jf. § 38, stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.
2) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 4. Ved straffens udmåling efter stk. 3 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet, eller at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 5. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Stk. 6. Ved straffens udmåling efter stk. 5 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Stk. 7. Er der ved en overtrædelse af stk. 5 opnået en økonomisk fordel, kan denne konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 8. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der

1) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet,
2) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at opholde sig her i landet,
3) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse her i landet med henblik på herfra at indrejse ulovligt i et andet land,
4) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse ulovligt i eller rejse ulovligt gennem et andet land,
5) for vindings skyld bistår en udlænding med at opholde sig ulovligt i et andet land eller
6) ved at stille husrum eller transportmidler til rådighed for en udlænding forsætligt bistår den pågældende med at arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 9. Ved straffens udmåling efter stk. 8, nr. 2, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til ulovligt ophold her i landet.

Stk. 10. Ved straffens udmåling efter stk. 8, nr. 6, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til en udlændings ulovlige arbejde her i landet.«

4. I *§ 60, stk. 2, 2. pkt.,* indsættes efter »38, stk. 4«: »og 9«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. marts 2015.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Politimæssig kontrol af udlændinge i grænseområder og lufthavne
3. Skærpede sanktioner for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ulovlig indvandring og kriminalitet begået af udenlandske kriminelle udgør en væsentlig samfundsudfordring for Danmark såvel som vores nabolande. Voksende flygtninge- og migrationsstrømme ind i Europa skaber samtidig nye udfordringer i forhold til bekæmpelsen af menneskesmugling.

Det er regeringens opfattelse, at fremtidens bekæmpelse af ulovlig indvandring og dertil knyttet kriminalitet skal baseres på intelligent kontrol, anvendelse af moderne teknologi og styrket internationalt samarbejde.

Der er i de senere år gennemført en styrkelse af politiets kontrolindsats på udlændingeområdet. Bl.a. har flere politikredse etableret særlige udlændingekontrolgrupper, der arbejder målrettet i forhold til de miljøer, hvor der kan være mistanke om, at der opholder sig udlændinge uden lovligt ophold. Politiet har desuden arbejdet på at udvikle en mere effektiv og målrettet kontrol af udlændinge i de indre grænseområder inden for rammerne af Schengen-samarbejdet, og der udøves i dag et betydeligt kontroltryk, som er baseret på politimæssige efterretninger og erfaringer samt i nogen grad på risikovurderinger og analyser.

Regeringen ønsker, at indsatsen mod ulovlig indvandring, menneskesmugling og tilrejsende kriminelle styrkes yderligere ved at forbedre politiets kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne, herunder ved de indre grænser. På den måde sikres det, at udlændinge, der ikke har et lovligt ærinde i Danmark, kan pågribes hurtigst muligt efter indrejse i landet og udsendes.

Regeringen lægger samtidig vægt på, at kontrolindsatsen bør indrettes, så det sikres, at kontrollen altid udføres i fuld overensstemmelse med Schengen-reglerne.

1.1. Arbejdsgrupperapport

Justitsministeren nedsatte i juni 2014 en hurtigtarbejdende arbejdsgruppe bestående af Justitsministeriet, Rigspolitiet, Københavns Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Udlændingestyrelsen, der bl.a. fik til opgave at se på politiets kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne, herunder ved de indre grænser.

Arbejdsgruppen afgav den 7. oktober 2014 rapporten *"Arbejdsgrupperapport om den politimæssige kontrol i grænseområder og lufthavne mv. med henblik på bekæmpelse af illegal indvandring og tilrejsende kriminelle"*.

Regeringen kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger, og lovforslaget skal gennemføre de anbefalinger i rapporten, der forudsætter lovændring. Det drejer sig bl.a. om tilvejebringelsen af en ny retlig

ramme for politiets udførelse af kontrol med udlændinge i grænseområder og lufthavne samt justering af bødeniveau for udlændinges ulovlige ophold mv.

2. Politimæssig kontrol af udlændinge i grænseområder og lufthavne

2.1. Gældende ret

De nationale regler om ind- og udrejsekontrol ved de ydre grænser og kontrol af udlændinges ophold i Danmark er fastlagt i udlændingelovens kapitel 7.

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et land uden for Schengenområdet skal finde sted i medfør af artikel 6 og 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 562/2006 af 15. marts 2006 om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks).

Af Schengengrænsekodeksen følger det bl.a., at alle personer ved passage af de *ydre Schengengrænser* skal underkastes en minimumsind- og udrejsekontrol, der gør det muligt at fastslå deres identitet på grundlag af forelagte eller foreviste rejsedokumenter, jf. artikel 7, stk. 2.

Af Schengengrænsekodeksens artikel 20 fremgår det, at de *indre Schengengrænser* kan passeres overalt, uden at der gennemføres personkontrol, uanset personernes nationalitet, jf. det tilsvarende forbud mod grænsekontrol i udlændingelovens § 38, stk. 2. Ophævelsen af grænsekontrollen berører imidlertid ikke medlemsstaternes kompetente myndigheders udøvelse af politimæssige beføjelser i henhold til national ret, så længe udøvelsen af disse beføjelser ikke har tilsvarende virkning som grænsekontrol, jf. artikel 21, stk. 1, litra a, jf. artikel 20. Dette gælder også i grænseområder.

Efter udlændingelovens § 38, stk. 6, kan politiet standse et køretøj inde i landet med henblik på at kontrollere, om køretøjet transporterer en eller flere udlændinge, der er indrejst ulovligt i landet. Der findes herudover ingen særskilt lovregulering af politiets kontrolmuligheder i forhold til udlændinge i grænseområder og lufthavne, herunder af kontrol efter indrejse over de indre grænser. Den kontrol, som udføres i dag, sker således primært på grundlag af politiets almindelige beføjelser, der retter sig mod bekæmpelse af kriminalitet.

Schengen-reglerne indeholder ikke en detaljeret og udtømmende regulering af politiets kontrol i de indre grænseområder, men opstiller alene en række kriterier, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om udøvelsen af de politimæssige beføjelser adskiller sig fra ind- og udrejsekontrol og dermed ikke har virkning som grænsekontrol. Efter Schengengrænsekodeksens artikel 21, stk. 1, litra a, nr. i-iv, kan der ved denne vurdering navnlig lægges vægt på, om de politimæssige foranstaltninger:

i. ikke har grænsekontrol som formål;
ii. bygger på generelle politioplysninger og -erfaringer med hensyn til eventuelle trusler mod den offentlige sikkerhed og navnlig tager sigte på at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet;
iii. er udformet og udføres på en måde, der klart adskiller sig fra systematisk ind- og udrejsekontrol af personer ved de ydre grænser;
iv. udføres som stikprøvekontrol.

Uanset om et eller flere kriterier er opfyldt, skal der altid foretages en samlet konkret vurdering af, om udøvelsen af en beføjelse har tilsvarende virkning som grænsekontrol.

2.1.1. Udlændingelovens § 38, stk. 6

Det følger af udlændingelovens § 38, stk. 6, at politiet kan standse et køretøj inde i landet med henblik på at kontrollere, om køretøjet transporterer en eller flere udlændinge, der er indrejst ulovligt i landet.

Bestemmelsen, som blev indført ved lov nr. 425 om ændring af udlændingeloven af 31. maj 2000, har baggrund i Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet, hvorved grænsekontrollen ved de indre grænser blev ophævet. Det var i den forbindelse Rigspolitiets vurdering, at der fortsat ville være et væsentligt behov for som en kompenserende foranstaltning at kunne foretage udlændingekontrol inde i landet, herunder ved stikprøvevis kontrol af køretøjer.

Det fremgår af forarbejderne til lovændringen, jf. lovforslag nr. L 264 af 30. marts 2000, at bestemmelsen blev indsat med henblik på at sikre en fortsat effektiv indsats over for ulovlig indvandring og menneskesmugling efter ophævelsen af grænsekontrollen ved de indre grænser. Således kan politiet efter bestemmelsen standse et køretøj inde i landet, uanset om der er en konkret mistanke om ulovlig indrejse og menneskesmugling. Dette kan ske såvel på konkret foranledning som ved stikprøvevise kontroller, herunder i sammenhæng med andre stikprøvekontroller, som foretages af politiet, f.eks. efter færdselsloven.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at politiet ved en kontrol efter bestemmelsen kan besigtige køretøjet og dets kabine samt udspørge føreren og eventuelle andre personer i køretøjet. Den udspurgte har dog ikke pligt til at udtale sig, jf. principperne i retsplejelovens § 750, 1. pkt. Politiet kan endvidere forlange, at en udlænding, der befinder sig i køretøjet, skal fremvise pas eller anden godkendt rejselegitimation.

Kontrollen må ifølge forarbejderne alene foretages med det formål at sikre, at der ikke i køretøjet transporteres udlændinge, der er indrejst ulovligt i landet, og må ikke gå videre end, hvad der er nødvendigt for at sikre dette formål. Kontroller må ikke antage et sådant omfang, at der kan være tale om en omgåelse af det almindelige princip i Schengen-reglerne om ophævelse af grænsekontrollen ved de indre grænser.

2.2. EU-Domstolens praksis

EU-Domstolen har i 2010 og 2012 afsagt to afgørelser, der omhandler medlemslandenes mulighed for inden for rammerne af Schengen-reglerne at udføre en skærpet kontrol af udlændinge i grænseområder, jf. de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, og sagen C-278/12, *Adil*.

Afgørelserne omhandler spørgsmålet om, hvorvidt kontroller gennemført på baggrund af national lovgivning i henholdsvis Frankrig og Nederlandene, som tillægger myndighederne udvidede kontrolbeføjelser i forhold til at standse udlændinge og undersøge deres identitet og opholdsret i områder tæt ved de indre grænser, er forenelige med Schengen-reglerne. I afgørelserne har EU-Domstolen fastslået, at det under visse forudsætninger er i overensstemmelse med Schengen-reglerne at udføre særlige kontroller af udlændinge i indre grænseområder alene med det formål at undersøge den standsedes identitet og opholdsret med henblik på at bekæmpe ulovligt ophold og kriminalitet knyttet hertil, uanset om der foreligger et konkret mistankegrundlag i forhold til de pågældende.

Sagen *Melki* omhandlede en bestemmelse i fransk lovgivning, hvorefter politiet i en zone på 20 km fra grænsen havde tilladelse til at foretage kontrol af enhver persons identitet med henblik på at sikre overholdelse af pligten til at være indehaver af visse dokumenter.

EU-Domstolen fastslog i sagen, at den omstændighed, at det territoriale anvendelsesområde for en politimæssig beføjelse er begrænset til et grænseområde, ikke i sig selv er tilstrækkelig til, at denne beføjelse kan siges at have tilsvarende virkning som grænsekontrol. Dog fandt EU-Domstolen, at lovgivning, der giver politiet beføjelser til at gennemføre identitetskontroller i grænseområder – uafhængigt af den kontrollerede persons adfærd og særlige omstændigheder, som indebærer en risiko for krænkelse af den offentlige orden – skal indeholde den nødvendige afgrænsning af beføjelserne. Afgrænsningen skal tjene som vejledning for politiets skønsbeføjelse og sikre, at den praktiske anvendelse af beføjelserne ikke

har tilsvarende virkning som grænsekontrol. Eftersom den franske lovgivning ikke indeholdt en sådan afgrænsning, fandtes den at være i strid med Schengengrænsekodeksens artikel 21.

I sagen *Adil* vurderede EU-Domstolen en bestemmelse i nederlandsk lovgivning, der bl.a. gør det muligt at udføre kontroller i et geografisk område på 20 km fra grænsen med det formål at efterprøve, om de standsede personer opfylder betingelserne for lovligt ophold. Særligt blev der taget stilling til, om en sådan kontrol er forenelig med Schengengrænsekodeksens artikel 21 i det omfang, at kontrollen bygger på generelle oplysninger og erfaringer vedrørende personers ulovlige ophold, at kontrollen også i begrænset omfang må udføres med henblik på at indsamle sådanne generelle oplysninger og erfaringer, og at udførelsen af kontrollen er undergivet visse begrænsninger vedrørende bl.a. intensitet og hyppighed.

EU-Domstolen fandt indledningsvist, at den i sagen omhandlede kontrol ikke kunne siges at blive gennemført ved grænserne eller på tidspunktet for grænsepassagen. Der var altså ikke tale om en sådan kontrol, der er omfattet af Schengengrænsekodeksens artikel 20, men derimod om kontrol inden for en medlemsstats område som omhandlet i artikel 21.

I forlængelse heraf fandt EU-Domstolen, at den i sagen omhandlede kontrol – i modsætning til ind- og udrejsekontrol – havde til formål at kontrollere den standsedes identitet, nationalitet og opholdsret hovedsageligt med henblik på at bekæmpe ulovligt ophold. Der var tale om selektive kontroller, som havde til formål at afsløre personer, hvis ophold er ulovligt, og at afskrække fra ulovlig indvandring. EU-Domstolen konstaterede i den forbindelse, at formålet med disse kontroller blev forfulgt på hele det nederlandske område, selvom der i grænseområderne var fastsat særlige bestemmelser vedrørende udførelsen af dem.

EU-Domstolen fastslog, at den omstændighed, at identitetskontroller hovedsageligt har til formål at bekæmpe ulovligt ophold efter grænsepassage, og at dette formål ikke udtrykkeligt er omhandlet i Schengengrænsekodeksens artikel 21, ikke indebærer, at der foreligger et formål om grænsekontrol, som er i strid med artikel 21.

EU-Domstolen understregede under henvisning til sagen *Melki*, at overholdelsen af Schengengrænsekodeksens artikel 21 skal sikres ved at indføre og efterleve en retlig afgrænsning, som sikrer, at den praktiske udøvelse af beføjelsen til at udføre identitetskontroller i forbindelse med bekæmpelsen af ulovligt ophold og i øvrigt af grænseoverskridende kriminalitet knyttet til ulovlig indvandring ikke har en tilsvarende virkning som grænsekontrol. Jo flere indicier, der er til stede, og som tyder på en mulig tilsvarende virkning som grænsekontrol, desto vigtigere er det, at præciseringerne af og begrænsningerne i de politimæssige beføjelser i et grænseområde er strenge og overholdes strengt. Sådanne indicier kan efter EU-Domstolens opfattelse udledes af formålet med kontrollen i et grænseområde, af det territoriale anvendelsesområde for kontrollen og af, om grundlaget for kontrollen adskiller sig fra grundlaget for den øvrige kontrol på medlemsstatens område. Eftersom den nederlandske lovgivning indeholder den nødvendige retlige afgrænsning, blev den fundet at være i overensstemmelse med Schengen-reglerne.

I forlængelse af EU-Domstolens afgørelser i *Melki* og *Adil* har EU-Kommissionen opfordret medlemslandene til at sikre, at en eventuel national lovgivning om kontrol i grænseområder indrettes i overensstemmelse med de nævnte afgørelser, jf. KOM (2012) 686.

2.3. Politiets udførelse af grænsekontrol ved de ydre grænser

Ved passage af de ydre Schengengrænser skal alle indrejsende underkastes en minimumskontrol i overensstemmelse med Schengen-reglerne, der gør det muligt at fastslå deres identitet på grundlag af forelagte eller foreviste rejsedokumenter.

Kontrollen af EU-statsborgere og tredjelandsstatsborgere, der har ret til fri bevægelighed i henhold til EU-

retten, omfatter en identitetskontrol på baggrund af rejsedokumentationen, en kontrol af rejsedokumentets gyldighed og en kontrol af, om der foreligger tegn på falsk eller forfalskning. Det kontrolleres i den forbindelse, om den person, der foreviser dokumentet, er identisk med den person, som dokumentet er udstedt til.

Politiet kan herudover stikprøvevis foretage opslag i relevante nationale og internationale registre via politiets særlige system POLKON med henblik på at sikre, at personen ikke udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel for Schengenlandenes indre sikkerhed, offentlige orden eller internationale forbindelser eller en trussel mod den offentlige sundhed, og at der ikke er noget til hinder for, at personen kan indrejse i Schengenområdet.

Øvrige tredjelandsstatsborgere skal alle igennem en systematisk indgående kontrol, der omfatter en kontrol af, om tredjelandsstatsborgeren opfylder alle betingelser for at indrejse på Schengenlandenes område. Denne kontrol omfatter foruden den beskrevne minimumskontrol tillige opslag i POLKON, kontrol af formålet med opholdet i Schengenområdet, kontrol af visumforhold og kontrol af en eventuel opholds- og/eller arbejdstilladelse.

2.4. Politiets kontrolindsats i indre grænseområder

Politiets kontrolindsats i indre grænseområder og lufthavne har generelt to overordnede formål. Der foretages dels kontrol med henblik på at sikre, at indrejsende har lovligt opholdsgrundlag, og dels kontrol, der har et kriminalitetsbekæmpende sigte og retter sig mod tilrejsende kriminelle, uanset om de måtte have et lovligt opholdsgrundlag.

Der udøves allerede i dag en kontrol, der er baseret på politimæssige efterretninger og erfaringer samt i nogen grad på risikovurderinger og analyser. Kontrolarbejdet tilrettelægges under hensyntagen til Schengen-reglerne, således at der ikke bliver tale om en egentlig indrejsekontrol, og inden for de muligheder, som Schengen-reglerne giver, har arbejdet både til formål at kontrollere indrejsegrundlag og hindre kriminalitet.

Politiet tilpasser intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen efter det aktuelle trusselsbillede for omfanget af udlændinge med ulovligt ophold eller tilfælde af ulovlig indrejse i Danmark baseret på politiets analyser og konkret viden, der bl.a. tilvejebringes ved anvendelse af ny teknologi. Endvidere vil der til enhver tid skulle ske en afvejning i forhold til brugen af politiets operative ressourcer generelt med henblik på en hensigtsmæssig samlet ressourceanvendelse i forhold til politiets øvrige indsatsområder.

Den faktiske kontrol, der udføres af henholdsvis Syd- og Sønderjyllands Politi og Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi, er nærmere beskrevet i arbejdsgrupperapportens pkt. 3.4.2 og 3.4.3.

2.5. Politiets kontrol af flyankomster fra Schengenlande

Som følge af Schengen-samarbejdet udføres der ikke indrejsekontrol, når et fly ankommer til en dansk lufthavn fra et andet Schengenland. Derimod foretages der i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksens artikel 21 kontroller på stikprøvebasis eller på grundlag af generelle politioplysninger og -erfaringer.

Kontrolindsatsen sker som udgangspunkt ud fra en risikovurdering og målrettes ved at indhente oplysninger om bl.a. mistænkelige billetkøb og rejseruter. Dette er bl.a. sket som led i samarbejdet med SKAT's såkaldte PIU-enhed (Passenger Information Unit) i Københavns Lufthavn. Samarbejdet er imidlertid ophørt i august 2014, jf. nærmere herom pkt. 2.8.2 nedenfor. Der indhentes ligeledes efterretninger og erfaringer fra samarbejdspartnere, herunder også det europæiske grænseagentur (Frontex). Ud fra en

samlet datamængde og viden udarbejdes der en trusselsvurdering og profilering, så kontrollerne udføres på netop de flyankomster og i forhold til de passagerer, hvor det vurderes at være mest relevant.

Der skelnes i den forbindelse mellem høj- og lavrisikoankomster. Højrisikoankomster er ruter, hvor der som følge af en konkret mistanke eller politiets generelle erfaring er en forhøjet risiko for ulovlig indrejse i Danmark, herunder for tiden flyankomster fra Italien, Grækenland og Spanien.

Ankomster, hvor der ikke ses at være en sådan generel forhøjet risiko, betegnes lavrisikoankomster. På disse ankomster kan kontrol foretages, hvis der i øvrigt er grund til at antage, at ulovlig indrejse eller anden form for kriminalitet eller trussel herom vil finde sted. Da problemet med ulovlig indvandring kan ændre sig, og risikovurderingen af de enkelte flyankomster derfor hele tiden ændres, tjener kontrollen af lavrisikoankomster også det formål at give politiet overblik over, hvilke flyankomster der aktuelt må betegnes som de mest problematiske.

2.6. Fremmed ret

Justitsministeriet har i lyset af EU-domstolens afgørelser omtalt under pkt. 2.2 ovenfor indhentet oplysninger om lovgivningen i Nederlandene og Frankrig.

2.6.1. Nederlandene

Udlændingekontrollen i Nederlandene udføres af det kongelige nederlandske politi (Koninklijke Marechaussee), der er en militær politiorganisation og bl.a. fungerer som grænsepoliti med ansvar for grænseovervågning.

I henhold til nederlandsk lovgivning er Koninklijke Marechaussee udstyret med beføjelser til at udføre en særlig kontrol på flyankomster fra Schengenlande, i tog og på veje og vandveje efter indrejse fra Schengenlande. Kontrollerne udføres på baggrund af oplysninger og erfaringer vedrørende ulovligt ophold efter grænsepassage, men kan også i begrænset omfang udføres med henblik på at indsamle oplysninger om ulovligt ophold.

De nederlandske myndigheder har oplyst, at der kontrolleres mere end 200.000 personer om året i landets indre grænseområder. I første halvår af 2014 er der kontrolleret 104.320 personer, og heraf er 580 personer afsløret i at opholde sig ulovligt i landet. Henset til Nederlandenes geografiske placering – og den omfattende grænsetrafik, der foregår over grænsen mellem Nederlandene, Tyskland og Belgien – bruges landets kontrolressourcer fortrinsvist på kontrol af vejstrækninger. Således blev 70 pct. af kontrollerne i 2014 er udført på veje, hvorimod 20 pct. af kontrollerne er foregået i tog og 10 pct. i lufthavne.

De nærmere regler for udførelsen af kontrollen er fastlagt i landets udlændingebekendtgørelses (Vreemdelingenbesluit 2000) artikel 4.17a. Bestemmelsen er udstedt med hjemmel i artikel 6 i den nederlandske politilov (Politwet 1993), som fastslår, at Koninklijke Marechaussee udfører udlændingekontrol, og artikel 50, stk. 1, i den nederlandske udlændingelov (Vreemdelingenwet 2000), som fastslår, at politiet med henblik på at forhindre ulovligt ophold efter grænsepassage er beføjet til at standse personer for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsretlige stilling.

Artikel 4.17a har følgende ordlyd:

»Beføjelsen til at standse personer for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsretlige stilling med henblik på at forhindre ulovligt ophold efter grænsepassage som omhandlet i artikel 50, stk. 1, udføres kun i forbindelse med kontrol af udlændinge:
a. i lufthavne, ved flyankomster fra Schengenområdet,
b. i tog, inden for maksimalt 30 minutter efter passage af den fælles grænse med Belgien eller Tyskland

eller indtil anden station efter grænsepassagen, såfremt denne station ikke er nået inden for dette tidsrum,

c. på veje og vandveje i et område på 20 kilometer fra den fælles grænse med Belgien eller Tyskland.

Stk. 2. Den i stk. 1 omhandlede kontrol udføres på grundlag af oplysninger eller erfaringer vedrørende ulovligt ophold efter grænsepassage. Kontrollen kan ligeledes i begrænset omfang udføres med henblik på at samle oplysninger om denne type ulovligt ophold.

Stk. 3. Den i stk. 1, litra a), omhandlede kontrol udføres maksimalt 7 gange om ugen på flyafgange fra samme flyselskab, på maksimalt en tredjedel af dette flyselskabs samlede antal planlagte flyafgange pr. måned. Inden for rammerne af denne kontrol standses kun en del af en flyafgangs passagerer.

Stk. 4. Den i stk. 1, litra b), omhandlede kontrol udføres maksimalt i 3 tog dagligt pr. strækning og maksimalt i 20 tog, således at forstå at kontrollen kun må udføres i en del af toget og maksimalt i 4 vogne pr. tog.

Stk. 5. Den i stk. 1, litra c), omhandlede kontrol udføres maksimalt 90 timer om måneden og 6 timer om dagen på samme vej eller vandvej. Inden for rammerne af denne kontrol standses kun en del af de transportmidler, der passerer.«

Der er sket en mindre revision af artikel 4.17a, stk. 4, siden EU-Domstolens afgørelse i sagen C-278/12, *Adil*, hvor den nederlandske lovgivning fandtes at være i overensstemmelse med Schengen-reglerne, idet den daværende bestemmelse alene gav adgang til at kontrollere 2 tog dagligt pr. strækning, maksimalt i 8 tog og maksimalt i 2 vogne pr. tog. Endvidere er der efterfølgende indsat en hjemmel til at fravige artikel 4.17a, stk. 3-5, i særlige tilfælde, jf. den nederlandske udlændingebekendtgørelses artikel 4.17b der har følgende ordlyd:

»Hvis der er konkrete indicier for, at der foreligger en betydelig stigning af tilfælde af ulovligt ophold efter grænsepassage, eller hvis der er konkrete indicier for, at der inden for kort tid kan forventes en sådan stigning, kan ministeren beslutte midlertidigt at fravige artikel 4.17a, stk. 3, 4 og 5.

Stk. 2. Gyldighedsperioden for den i stk. 1 omhandlede beslutning udløber senest 4 uger efter, at den er truffet. Ministeren trækker omgående beslutningen tilbage, hvis den ikke længere er nødvendig.

Stk. 3. Hvis der er truffet en beslutning som omhandlet i stk. 1, udføres kontrollen i henhold til artikel 4.17a, stk. 1, litra a), på en bestemt flyrute højst på halvdelen af antallet af flyvninger pr. dag. Som led i kontrollen standses kun en del af passagererne på en flyvning.

Stk. 4. Hvis der er truffet en beslutning som omhandlet i stk. 1, udføres kontrollen i henhold til artikel 4.17a, stk. 1, litra b), pr. dag i højst 6 tog pr. strækning og i højst 40 tog i alt, således at forstå at kontrollen kun må udføres i en del af toget og højst i 4 vogne pr. tog.

Stk. 5. Hvis der er truffet en beslutning som omhandlet i stk. 1, udføres kontrollen i henhold til artikel 4.17a, stk. 1, litra c), på en bestemt vej eller vandvej i højst 180 timer pr. måned og i højst 12 timer om dagen. Som led i kontrollen standses kun en del af de passerende transportmidler.«

Den nederlandske lovgivning adskiller sig væsentligt fra den nuværende danske lovgivning på området, der i udlændingelovens § 38, stk. 6, alene giver politiet beføjelse til at standse et køretøj inde i landet med henblik på at kontrollere passagerernes opholdsgrundlag. Den nederlandske lovgivning vedrører således både kontrol af flyankomster fra Schengenlande, i tog og på veje og vandveje og fastsætter en detaljeret retlig afgrænsning af myndighedernes beføjelser til at udføre kontrollen, som sikrer, at kontrollen ikke får karakter af systematisk grænsekontrol i strid med Schengen-reglerne.

2.6.2. Frankrig

Efter EU-Domstolens afgørelse i de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, har Frankrig ændret lovgivningen vedrørende politiets adgang til i en zone på 20 km fra grænsen at foretage kontrol af enhver persons identitet med henblik på at sikre overholdelse af pligten til at være indehaver af visse dokumenter. Det er bl.a. præciseret, at formålet med identitetskontrollerne er at forhindre og afdække grænseoverskridende kriminalitet. Endvidere er der indsat en generel begrænsning, der indebærer, at kontrollen ikke kan udføres i mere end 6 timer på det samme sted og ikke må bestå af en systematisk kontrol af alle personer i området.

For så vidt angår kontrol i tog fremgår det, at kontrollen alene kan finde sted på strækningen fra grænsepassagen og frem til den første station beliggende mere end 20 km fra grænsen. På særlige strækninger vil kontrollen dog kunne udføres i op til 50 km fra grænsen. Hvad angår kontrol på motorveje fremgår det, at kontrollen, i det omfang det første betalingsanlæg er beliggende mere end 20 km fra grænsen, også kan finde sted ved dette betalingsanlæg og ved parkeringspladser frem til dette betalingsanlæg.

Den reviderede franske lovgivning giver desuden politiet beføjelse til at anmode enhver person om at identificere sig, såfremt der foreligger mistanke om, at personen har begået eller har forsøgt at begå kriminalitet, at personen planlægger at begå kriminalitet, eller at personen må formodes at kunne bidrage med information til brug for efterforskning.

2.7. Arbejdsgruppens overvejelser

Som omtalt under pkt. 1.1 nedsatte regeringen i juni 2014 en arbejdsgruppe bestående af Justitsministeriet, Rigspolitiet, Københavns Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Udlændingestyrelsen.

Arbejdsgruppen afgav den 7. oktober 2014 rapporten *"Arbejdsgrupperapport om den politimæssige kontrol i grænseområder og lufthavne mv. med henblik på bekæmpelse af illegal indvandring og tilrejsende kriminelle"*.

I rapporten anbefaler arbejdsgruppen bl.a., at der indføres en ny retlig ramme for udførelse af den politimæssige kontrol af udlændinge i de indre grænseområder og af flyankomster fra Schengenlande mv. Arbejdsgruppen bemærker i den forbindelse, at kontrolbestemmelsen i udlændingelovens § 38, stk. 6, alene vedrører politiets adgang til at kontrollere køretøjer, mens adgangen til at kontrollere fly, tog og skibe ikke er nærmere reguleret. Hertil kommer, at den nuværende lovgivning ikke nærmere afgrænser kontrolniveauet og grundlaget for udførelsen af kontrollen. Dette indebærer, at kontrol i vidt omfang alene kan gennemføres med kriminalitetsbekæmpelse for øje, og at det er overladt til politiet selv at vurdere, om der er tale om en kontrol, der kan gennemføres inden for rammerne af Schengen-reglerne.

Arbejdsgruppen anbefaler i den forbindelse, at det overvejes at søge inspiration i den lovgivning, som er gennemført i Nederlandene og Frankrig bl.a. i lyset af EU-Domstolens praksis i de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, og sagen C-278/12, *Adil*.

Arbejdsgruppen anbefaler endvidere, at automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) – som tidligere har været anvendt på forsøgsbasis til politimæssige formål – fremover også anvendes som et permanent operativt arbejdsredskab for dansk politi ved kontrol i grænseområder, og at der således opstilles stationære ANPG-kameraer i nær tilknytning til udvalgte steder med grænsepassage suppleret af mobile kameraer i grænseområderne.

Arbejdsgruppen anbefaler i forlængelse heraf, at politiet gives mulighed for at behandle oplysninger indsamlet via ANPG-teknologi til brug for udførelse af kontrol af udlændinge i grænseområder.

For nærmere oplysning om ny kontrolteknologi og politiets analyseredskaber henvises til arbejdsgrupperapportens pkt. 5-6 og pkt. 2.8.3.2. nedenfor.

2.8. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan i det hele tilslutte sig arbejdsgruppens anbefalinger om politimæssig kontrol af udlændinge i grænseområder og lufthavne.

2.8.1. Indførelse af ny retlig ramme

Det foreslås på den baggrund at nyaffatte udlændingelovens § 38, stk. 6, således at politiet gives en generel beføjelse til at standse og kontrollere personer efter indrejse for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsret.

Den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 38, stk. 6, udvider politiets eksisterende beføjelser efter bestemmelsen. Den nuværende bestemmelse blev formuleret i forbindelse med Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet, hvorved grænsekontrollen ved de indre grænser blev ophævet. Bestemmelsen skulle i den forbindelse dække behovet for som en kompenserende foranstaltning at kunne foretage udlændingekontrol inde i landet, men den nuværende formulering tager ikke i tilstrækkeligt omfang højde for de tiltagende udfordringer med udlændinges ulovlige ophold i Danmark eller det forhold, at ulovlig indvandring også sker med fly, tog og skibe. Endvidere er bestemmelsen affattet før EU-Domstolens afgørelser i de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, og sagen C-278/12, *Adil*, hvorfor der er behov for at tilpasse reglerne om kontrol i grænseområder i overensstemmelse med EU-Domstolens nyere praksis på området.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

2.8.2. Samarbejde med toldmyndigheder

Det foreslås, at der skabes adgang i udlændingelovens § 38, stk. 8, for politiet til at modtage passageroplysninger fra toldmyndighederne til brug for ind- og udrejsekontrol og kontrollen som nævnt i den nyaffattede § 38, stk. 6.

Generelt er der et tæt samarbejde mellem politiet og toldmyndighederne omkring kontrolarbejde, herunder i Københavns Lufthavn. Samarbejdet skal bl.a. ses i lyset af EU's model for integreret grænseforvaltning, hvor en af ideerne er, at personer og varer kontrolleres efter samme arbejdsmetoder og risikostyringsmetoder.

Hidtil er udvekslingen af oplysninger mellem politiet og toldmyndighederne i Københavns Lufthavn sket som led i det såkaldte PIU-samarbejde (Passenger Information Unit). Som led i samarbejdet er der sket udveksling af oplysninger vedrørende ulovlig indrejse mv., som har været anvendt af Københavns Politi til brug for politiets arbejde i lufthavnen.

Samarbejdet ophørte i august 2014 som følge af en vis usikkerhed om den nærmere rækkevidde af hjemmelsgrundlaget for udveksling af oplysningerne. Erfaringerne med PIU-samarbejdet har imidlertid været positive.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 38, stk. 8, giver politiet en udtrykkelig hjemmel til at modtage relevante passageroplysninger fra toldmyndighederne. Oplysningerne vil være begrænsede til toldoplysninger omfattet af toldlovens § 17. Herudover vil der alene kunne udveksles oplysninger relateret til ulovlig indrejse mv., der konkret vurderes at være relevante for politiets kontrolarbejde. Hvis toldmyndighederne således i forbindelse med udførelsen af toldkontrol bliver opmærksomme på forhold af

relevans for politiets kontrolarbejde, vil de kunne videregive dem til politiet i Københavns Lufthavn. Det vil navnlig dreje sig om navne på passagerer og flyankomster.

Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet nogen fravigelse af persondatalovens regler. Persondataloven indeholder i § 5 en række regler om indsamling af oplysninger. Det fremgår af stk. 2 og 3 bl.a., at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelsen af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og til de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Persondatalovens § 6 angiver de omstændigheder, hvorunder behandling af oplysninger må finde sted. Det fremgår af stk. 1, nr. 6, at behandling af oplysninger må finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt. Af stk. 1, nr. 7, fremgår det, at behandling af oplysninger må finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger den interesse.

Den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 8, forudsættes anvendt inden for rammerne af persondataloven, og således forudsættes det bl.a., at politiet alene kan modtage oplysninger fra toldmyndighederne, i det omfang det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.8.3. Bemyndigelse til at fastsætte regler om kontrollen

Som nævnt ovenfor i pkt. 2.8.2 foreslås det, at der skabes adgang i udlændingelovens § 38, stk. 8, for politiet til at modtage passageroplysninger fra toldmyndighederne, i det omfang det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt. Videregivelse vil ske i tilfælde, hvor toldmyndighederne i forbindelse med udførelsen af toldkontrol bliver opmærksomme på forhold af betydning for politiet.

Politiet har imidlertid herudover behov for selv at kunne indhente passageroplysninger til brug for analyse med henblik på tilrettelæggelsen af politiets kontrolarbejde.

Det foreslås derfor at indsætte en bemyndigelse til justitsministeren i udlændingelovens § 38, stk. 9, til at fastsætte nærmere regler om kontrollen svarende til reglerne i Nederlandene, jf. pkt. 2.6.1, herunder om politiets adgang til passageroplysninger og til at anvende oplysninger om køretøjer indsamlet ved brug af automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi. I den forbindelse vil der blive fastsat regler om intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen med henblik på at sikre, at kontroller sker i overensstemmelse med Schengen-reglerne.

Reglerne vil bl.a. fastsætte begrænsninger i kontroladgangen, herunder i forhold til dens tidsmæssige og geografiske udstrækning. Begrænsningerne vil som i nederlandsk ret kunne fraviges i tilfælde, hvor der foreligger en væsentlig stigning i antallet af tilfælde af ulovligt ophold, eller hvor der inden for kort tid kan forventes en sådan stigning.

Reglerne vil desuden indeholde en forpligtelse for personer, der udtages til kontrol, til at meddele politiet de oplysninger, der er nødvendige til brug for kontrollens udførelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

Det foreslås desuden, at udlændingelovens § 60, stk. 2, ændres, således at der i de forskrifter, der udstedes i medfør af § 38, stk. 9, kan fastsættes straf af bøde eller af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for

overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. Dette er ligeledes hjemlet i forhold til forskrifter udstedt i medfør af den parallelle bestemmelse i udlændingelovens § 38, stk. 4, hvor justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om ind- og udrejsekontrol.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

2.8.3.1. Passageroplysninger

Adgangen til at anvende passageroplysninger omfatter oplysninger fra førere af luftfartøjer og skibsførere om de passagerer, de skal befordre. Det drejer sig bl.a. om oplysninger såsom navn, fødselsdato, nationalitet, rejselegitimation, stedet for passagerernes oprindelige ombordstigning, grænseovergangsstedet i Danmark, luftfartøjets transportkode og afgangs- og ankomsttidspunkt.

Der er tale om oplysninger, som politiet allerede i dag kan anvende til brug for kontrol ved de ydre Schengengrænser. Der vil ikke være adgang til at anvende oplysninger fra flyselskabernes bookingsystemer i medfør af bestemmelsen.

Det forudsættes, at passageroplysningerne anvendes inden for rammerne af Schengen-samarbejdet, herunder at oplysningerne anvendes til politiets analyse med henblik på tilrettelæggelse af en målrettet, ikke-systematisk kontrol ved de indre Schengengrænser.

2.8.3.2. ANPG-teknologi

Politiet vil opstille stationære kameraer med automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi (ANPG) i tilknytning til udvalgte steder med grænsepassage suppleret af mobile kameraer i grænseområderne. Politiets anskaffelse og anvendelse af ANPG-teknologi er allerede vedtaget af forligskredsen bag politiets og anklagemyndighedens økonomi. Det forudsættes med lovforslaget, at ANPG vil kunne anvendes til udlændingekontrolmæssige formål, og at en implementering heraf vil kunne ske inden for persondatalovgivningens rammer. Spørgsmålet om den nærmere implementering af ANPG, herunder også til andre politimæssige formål end udlændingekontrol, er aktuelt under overvejelse, og vil ske med inddragelse af Datatilsynet.

For så vidt angår anvendelsen til udlændingekontrolmæssige formål er det den overordnede hensigt, at teknologien skal bidrage dels til indsamling af generel datatrafik til brug for politiets tilrettelæggelse af kontrolarbejdet og dels til udførelsen af konkrete kontrolaktioner (razziaer).

3. Skærpede sanktioner for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde

3.1. Gældende ret

3.1.1. Sanktionsniveau for ulovlig indrejse og ophold mv.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder den udlænding, som indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid, medmindre indrejse sker fra eller udrejse sker til et andet Schengenland. Efter nr. 2 straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder endvidere den udlænding, som opholder sig her landet uden fornøden tilladelse. Endelig straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder efter nr. 3 den udlænding, som ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet.

Af Rigsadvokatens meddelelse nr. 7/2006 (rettet i 2010) fremgår det, at bødetaksten i sager vedrørende § 59, stk. 1, nr. 1, som udgangspunkt er en bøde på 800 kr., i sager vedrørende nr. 2 en bøde på

600 kr. stigende med 200 kr. for hver måned ud over den første måned og i sager vedrørende nr. 3 samme bødepåstand som i nr. 1 og 2, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning (f.eks. straffelovens § 163 (urigtig erklæring) eller § 171 (dokumentfalsk)).

3.1.2. Sanktionsniveau for ulovligt arbejde

Efter udlændingelovens § 59, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse. Efter lovens § 59, stk. 3, skal det ved straffens udmåling efter stk. 2 betragtes som en skærpende omstændighed, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Ved lov nr. 324 om ændring af udlændingeloven af 18. maj 2005 blev den daværende udlændingelovs § 59, stk. 1, nr. 3, der før lovændringen omhandlede både ulovligt ophold og arbejde uden fornøden tilladelse, opdelt i to bestemmelser med henblik på at skærpe straffen for arbejde uden fornøden tilladelse.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 324 om ændring af udlændingeloven af 18. maj 2005, jf. lovforslag nr. L 78 af 23. februar 2005, at det daværende strafniveau for arbejde uden fornøden tilladelse blev anset for utilstrækkeligt, hvorfor bødetaksten blev forhøjet fra 400 kr. stigende med 150 kr. for hver måned ud over den første måned til 1.000. kr. stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første måned. Strafskærpelsen blev indført som led i den generelle bekæmpelse af illegal arbejdskraft, jf. herved lov nr. 428 om ændring af udlændingeloven af 9. juni 2004, hvor strafferammen for ulovlig beskæftigelse af udlændinge blev fordoblet fra 1 til 2 års fængsel. I forarbejderne er det endvidere forudsat, at udlændingen i sager, hvor vedkommende ikke har ret til at opholde sig her, og hvor der samtidig er tale om grove overtrædelser af enten længerevarende karakter (som udgangspunkt over 1 år), tilbagevendende karakter eller organiseret karakter, idømmes frihedsstraf.

3.2. Arbejdsgruppens overvejelser

Som anført i Justitsministeriets arbejdsgrupperapport om den politimæssige kontrol i grænseområder og lufthavne mv. med henblik på bekæmpelse af ulovlig indvandring og tilrejsende kriminelle af 7. oktober 2014, har sanktionsniveauet for ulovligt ophold været uændret gennem en årrække.

Efter arbejdsgruppens opfattelse fremstår bødetaksten uforholdsmæssig lav sammenlignet med bødetaksten på andre områder, og som sådan afspejler det nuværende sanktionsniveau ikke de tiltagende udfordringer med udlændinges ulovlige ophold i Danmark.

Arbejdsgruppen har derfor anbefalet, at bødeniveauet vedrørende overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 1-3, skærpes, idet den nuværende forskel mellem bødeniveauerne for overtrædelse af henholdsvis § 59, stk. 1, og § 59, stk. 2, fastholdes.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet foreslår som opfølgning på arbejdsgruppens anbefalinger, at det fastslås, at det ved straffens udmåling for overtrædelse af de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1-3, og 2, skal betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 59 er ændret ved lov nr. 516 om ændring af udlændingeloven af 26. maj 2014. Ændringen skal træde i kraft den 1. januar 2015, og således vil denne ændring af § 59 ikke være trådt i kraft på tidspunktet for fremsættelse af dette lovforslag. Samtidig forventes dette lovforslag først at blive endeligt vedtaget efter ikrafttrædelsen af ændringen af § 59 ved loven af 26. maj 2014. Af lovtekniske grunde foreslås det derfor, at udlændingelovens § 59 nyaffattes.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

I overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger foreslås det endvidere, at bødeniveauet i sager om overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 1, skal hæves fra 800 kr. til 2.000 kr. I sager om overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 2 (bliver til § 59, stk. 2), skal bødeniveauet hæves fra 600 kr. stigende med 200 kr. for hver måned ud over den første måned til 1.500 kr. stigende med 500 kr. for hver måned ud over den første måned, og i sager om overtrædelse af § 59, stk. 1, nr. 3 (bliver til § 59, stk. 1, nr. 2), skal bødeniveauet – på samme måde som hidtil – følge bødeniveauet efter nr. 1 og 2, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Endvidere foreslås det, at bødeniveauet for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 2 (bliver til § 59, stk. 3), skal hæves fra de nuværende 1.000 kr. for den første måned, udlændingen arbejder ulovligt her i landet, og derefter stigende med 500 kr. pr. måned til 3.000 kr. for den første måned, udlændingen arbejder ulovligt her i landet, og derefter stigende med 1.500 kr. pr. måned.

De foreslåede skærpelser af bødeniveau finder anvendelse på overtrædelser begået efter lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 2.

Det skal bemærkes, at de foreslåede bødeniveauer alene er af vejledende karakter og bl.a. vil skulle fraviges i skærpende retning, hvis der er tale om gentagelsestilfælde, jf. den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 59. Endvidere skal det bemærkes, at en udlænding, der indrejser i strid med et indrejseforbud, fortsat vil skulle straffes i henhold til udlændingelovens § 59 b, uanset de foreslåede ændringer af § 59, stk. 1, nr. 1-3, og 2.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget omhandler fastsættelsen af en klar retlig ramme for politiets udførelse af kontrol med udlændinge i de indre grænseområder og i lufthavne i forhold til flyankomster fra Schengenområdet mv. Der lægges i den forbindelse op til i lovgivningen at fastsætte nærmere regler for udførelsen af kontrollen, herunder om intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen og om politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse. Inden for denne fastsatte maksimale kontrolramme skal politiet til enhver tid tilpasse intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen efter et politifagligt skøn. På det grundlag indebærer lovforslaget ikke i sig selv et øget kontroltryk, og derfor medfører anbefalingerne ikke merudgifter for politiet.

For så vidt angår anbefalingen om anvendelse af ny kontrolteknologi, så er det igangværende arbejde med at indføre ANPG under implementering som et permanent operativt arbejdsredskab for politiet bl.a. med henblik på anvendelse i de grænsenære områder, og derfor indebærer dette initiativ heller ikke hverken mer- eller mindreudgifter for politiet.

De øvrige ændringer om forhøjelse af bødeniveauet for ulovlig indrejse, ophold og arbejde har heller ikke økonomiske konsekvenser.

Eventuelt forøgede bødeindtægter som følge af de foreslåede bødeskærpelser forventes ikke at indebære statsfinansielle merindtægter af betydning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har bl.a. til formål at gennemføre ændringer i udlændingeloven med henblik på at skabe en klar retlig ramme for politimæssig kontrol af udlændinge i grænseområder og lufthavne i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen og EU-Domstolens seneste praksis i de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, og sagen C-278/12, *Adil*.

I afgørelserne fastslog EU-Domstolen bl.a., at overholdelsen af Schengengrænsekodeksens artikel 21 skal sikres ved at indføre og efterleve en retlig afgrænsning, som sikrer, at den praktiske udøvelse af beføjelsen til at udføre identitetskontroller i forbindelse med bekæmpelsen af ulovligt ophold og i øvrigt af grænseoverskridende kriminalitet knyttet til ulovlig indvandring ikke har en tilsvarende virkning som grænsekontrol. Lovforslaget indeholder derfor en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, idet der i den forbindelse vil blive fastsat regler om intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen i overensstemmelse hermed.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 7. november 2014 til den 5. december 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, BARD – Board of Airline Representatives in Denmark, Bedsteforældre for Asyl, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Luftfart, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tog, Danske Advokater, Danske Havne, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Flygtninge Under Jorden, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Vestre Landsret, Østre Landsret, samtlige byretter, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, SAS Head Office, SOS mod Racisme, Sø- og Handelsretten, Udlændingestyrelsen, UNHCR og Ægteskab Uden Grænser.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konse-	Ingen	Ingen

kvenser for stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har bl.a. til formål at gennemføre ændringer i udlændingeloven med henblik på at skabe en klar retlig ramme for politimæssig kontrol af udlændinge i grænseområder og lufthavne i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksen og EU-Domstolens seneste praksis i de forenede sager C-188/10 og C-189/10, *Melki*, og sagen C-278/12, *Adil*. I afgørelserne fastslog EU-Domstolen bl.a., at overholdelsen af Schengengrænsekodeksens artikel 21 skal sikres ved at indføre og efterleve en retlig afgrænsning, som sikrer, at den praktiske udøvelse af beføjelsen til at udføre identitetskontroller i forbindelse med bekæmpelsen af ulovligt ophold og i øvrigt af grænseoverskridende kriminalitet knyttet til ulovlig indvandring ikke har en tilsvarende virkning som grænsekontrol. Lovforslaget indeholder derfor en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, idet der i den forbindelse vil blive fastsat regler om intensiteten, hyppigheden og selektiviteten af kontrollen i overensstemmelse hermed.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 38, stk. 6, giver politiet beføjelse til at kontrollere personer efter indrejse i landet, uanset på hvilken måde de pågældende er indrejst. Beføjelsen gælder også i forhold til personer, der er indrejst fra et andet Schengenland. Kontrollen forudsætter, at der foreligger det fornødne grundlag for kontrollens udførelse.

Efter den foreslåede nyaffattelse kan kontrollen ske på grundlag af oplysninger og erfaringer vedrørende

ulovligt ophold. Således vil kontrollen bl.a. kunne ske på grundlag af oplysninger fra andre myndigheder eller lande, oplysninger indhentet ved brug af kontrolteknologi som f.eks. automatisk nummerpladegenkendelse, politiets erfaringer fra gennemførte kontroller og politiets analyser af oplysninger og erfaring vedrørende kontrollen.

Desuden kan kontrollen ske på grundlag af faktiske omstændigheder, som skaber en begrundet formodning for ulovligt ophold. Således vil kontrollen bl.a. kunne ske på grundlag af en konkret mistanke. Det er dog ikke et krav for at udføre kontrol, at der foreligger en konkret mistanke om f.eks. ulovlig indrejse eller menneskesmugling.

Endvidere kan kontrollen ske med henblik på at forhindre ulovligt ophold. Således vil kontrollen bl.a. kunne ske stikprøvevis, uden at der foreliggende en konkret anledning, f.eks. for at samle oplysninger om ulovligt ophold.

Kontrollen må efter den foreslåede nyaffattelse af § 38, stk. 6, alene foretages for at fastslå de kontrollerede personers identitet, nationalitet eller opholdsret og må som udgangspunkt ikke gå videre end, hvad der er nødvendigt for at sikre dette formål. Dette udelukker dog ikke, at politiet griber ind over for enhver form for kriminalitet, som udførelsen af en kontrol afdækker.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.1.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 38, stk. 8, fastsætter, at politiet kan modtage passageroplysninger fra toldmyndighederne til brug for ind- og udrejsekontrol og kontrollen som nævnt i den nyaffattede § 38, stk. 6. Oplysningerne vil være begrænsede til toldoplysninger omfattet af toldlovens § 17. Herudover vil der alene kunne udveksles oplysninger relateret til ulovlig indrejse mv., der konkret vurderes at være relevante for politiets kontrolarbejde. Hvis toldmyndighederne således i forbindelse med udførelsen af toldkontrol bliver opmærksomme på forhold af relevans for politiets kontrolarbejde, vil de kunne videregive dem til politiet i Københavns Lufthavn. Det vil navnlig dreje sig om navne på passagerer og flyankomster.

Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet nogen fravigelse af persondatalovens regler, og det forudsættes, at politiet alene kan modtage oplysninger fra toldmyndighederne, i det omfang det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.2.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 38, stk. 9, bemyndiger justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om kontrollen svarende til reglerne i Nederlandene, jf. pkt. 2.6.1, herunder om politiets adgang til passageroplysninger og til at anvende oplysninger om køretøjer indsamlet ved brug af automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi.

De nærmere regler for kontrollens udførelse vil således blive fastsat af justitsministeren. Politiet kan dog i forbindelse med kontrollen som minimum forlange, at de kontrollerede personer meddeler politiet de oplysninger, der er nødvendige til brug for kontrollens udførelse. På samme måde som efter den nuværende udlændingelovs § 38, stk. 6, vil politiet endvidere kunne besigtige et eventuelt køretøj, som de kontrollerede personer måtte være indrejst i.

De nærmere regler for adgangen til oplysninger til brug for kontrollen vil ligeledes blive fastsat af justitsministeren. Reglerne vil for det første omfatte adgang til oplysninger fra førere af luftfartøjer og skibsførere om de passagerer, de skal befordre. Det drejer sig bl.a. om oplysninger såsom navn,

fødselsdato, nationalitet, rejselegitimation, stedet for passagerernes oprindelige ombordstigning, grænseovergangsstedet i Danmark, luftfartøjets transportkode og afgangs- og ankomsttidspunkt. For det andet vil reglerne omfatte anvendelsen af oplysninger indsamlet ved brug af automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.3.

Til nr. 3

Efter den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 59 fastslås det, at det ved udmålingen af straf for overtrædelse af de gældende bestemmelser i § 59, stk. 1, nr. 1-3, og 2, skal betragtes som en skærpende omstændighed, at der er tale om gentagelsestilfælde. For så vidt angår gentagelsestilfælde finder de almindelige regler om gentagelsesvirkning i straffelovens kapitel 10 anvendelse.

Det tilkommer domstolene konkret at fastsætte bødeniveauet, der af præventive hensyn som udgangspunkt bør være som anført i de almindelige bemærkninger, afsnit 3.3. Det anførte bødeniveau er ikke til hinder for, at domstolene i konkrete tilfælde med konkret begrundelse fraviger dette i skærpende eller formildende retning, jf. herved de almindelige principper for straffens udmåling i straffelovens kapitel 10. Det vejledende bødeniveau begrænser ikke domstolenes frihed i forbindelse med strafudmålingen. F.eks. vil der som følge af den forslåede nyaffattelse af § 59 være grund til at fravige udgangspunktet i gentagelsestilfælde. Lovforslaget begrænser således ikke domstolenes mulighed for at tillægge andre omstændigheder skærpende betydning ved strafudmålingen efter de almindelige regler i straffelovens kapitel 10. Ligeledes begrænser lovforslaget ikke domstolenes mulighed for at tillægge formildende omstændigheder vægt ved strafudmålingen og i den forbindelse idømme en mindre bøde.

Bortset fra strafskærpelsen for så vidt angår gentagelsestilfælde viderefører de nyaffattede bestemmelser i udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 1-2, 2 og 4, de gældende bestemmelser i § 59, stk. 1, nr. 1-3, og 3.

§ 59, stk. 1, nr. 1, fastsætter straf for en udlændings indrejse eller udrejse uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid. Det fastslås dog, at dette ikke gælder ved indrejse fra eller udrejse til et Schengenland, medmindre der undtagelsesvis sker kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 23, jf. § 38, stk. 2.

§ 59, stk. 1, nr. 2, fastsætter straf for den udlænding, der ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet.

§ 59, stk. 2, fastsætter straf udlændinges ophold her i landet uden fornøden tilladelse.

§ 59, stk. 4, vedrører udmåling af straf for overtrædelse af stk. 3.

De øvrige nyaffattede bestemmelser i udlændingelovens § 59, stk. 3, og 5-10, viderefører de gældende bestemmelser i § 59, stk. 2 og 4-9.

§ 59, stk. 3, fastsætter straf for den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

§ 59, stk. 5, fastsætter straf for den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

§ 59, stk. 6 og 7, vedrører udmåling af straf for og konfiskation i forbindelse med overtrædelse af stk. 5.

§ 58, stk. 8, nr. 1-6, fastsætter straf for den, der
1) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet,

2) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at opholde sig her i landet,
3) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse her i landet med henblik på herfra at indrejse ulovligt i et andet land,
4) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse ulovligt i eller rejse ulovligt gennem et andet land,
5) for vindings skyld bistår en udlænding med at opholde sig ulovligt i et andet land eller
6) ved at stille husrum eller transportmidler til rådighed for en udlænding forsætligt bistår den pågældende med at arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.

§ 59, stk. 9, vedrører udmåling af straf for overtrædelse af stk. 8, nr. 2, og § 59, stk. 10, vedrører udmåling af straf for overtrædelse af stk. 8, nr. 6.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 3.3.

Udlændingelovens § 59 er også ændret ved § 1, nr. 18-23, i lov nr. 516 af 26. maj 2014, hvorved § 59, stk. 1, nr. 2, blev ophævet, og der blev indsat et nyt stk. 2.

Af tillægsbetænkning nr. 131 af 13. maj 2014 fremgår det, at lovændringen har til formål at gennemføre de nødvendige ændringer som følge af EU-Domstolens dom af 6. december 2011 i sag nr. C-329/11, *Achughbabian*. Dommen fastslår således, at udsendelsesdirektivet er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning indeholder regler, hvorefter tredjelandsstatsborgere kan straffes med fængsel alene på grund af ulovligt ophold, hvis vedkommende ikke tidligere har været undergivet tvangsforanstaltninger omfattet af udsendelsesdirektivets artikel 8, eller hvis vedkommende har været frihedsberøvet med henblik på udsendelse, men ikke har været frihedsberøvet i den maksimale periode i henhold til udsendelsesdirektivet. Efter dommen kan der først pålægges frihedsstraf, når tilbagesendelsesproceduren i udsendelsesdirektivet har været anvendt og udlændingen fortsat opholder sig i landet uden gyldig begrundelse for den manglende tilbagevenden.

Det fremgår endvidere af tillægsbetænkningen, at ulovligt ophold efter udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, i praksis straffes med bøde, og praksis er således allerede i overensstemmelse med udsendelsesdirektivet. Kommissionen har dog i forbindelse med vurderingen af Danmarks gennemførelse af udsendelsesdirektivet bemærket, at dette ikke er tilstrækkeligt. Det forudsættes på den baggrund, at fængselsstraf efter den foreslåede bestemmelse, medmindre der er tale om en udlænding, som er udvist på grund af kriminalitet, først kan anvendes, når politiet efter § 30, stk. 2, har forsøgt at drage omsorg for udrejsen, og udlændingen fortsat opholder sig ulovligt her i landet. Der tilsigtes således ikke med ændringsforslaget nogen ændring i forhold til gældende strafniveau for ulovligt ophold.

Idet ændringen af § 59 ved lov nr. 516 af 26. maj 2014 træder i kraft den 1. januar 2015, vil ændringen ikke være trådt i kraft på tidspunktet for fremsættelse af denne lov. Samtidig forventes denne lov først at blive endeligt vedtaget efter ikrafttrædelsen af ændringen af § 59 ved loven af 26. maj 2014. Af lovtekniske grunde foreslås det derfor, at udlændingelovens § 59 nyaffattes.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 60, stk. 2, 2. pkt., indebærer, at der i de forskrifter, der udstedes i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 9, kan fastsættes straf af bøde eller af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.3.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2015.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014, som ændret ved lov nr. 572 af 31. maj 2010, lov nr. 1616 af 26. december 2013 og lov nr. 516 af 26. maj 2014, foretages følgende ændringer:
	§ 1
§ 38. --- *Stk. 2-5.* --- *Stk. 6.* Politiet kan standse et køretøj inde i landet med henblik på at kontrollere, om køretøjet transporterer en eller flere udlændinge, der er indrejst ulovligt i landet. Stk. 7. ---	**1.** *§ 38, stk. 6,* affattes således: »*Stk. 6.* Politiet kan på grundlag af oplysninger og erfaringer vedrørende ulovligt ophold eller faktiske omstændigheder, som skaber en begrundet formodning for ulovligt ophold, eller med henblik på at forhindre ulovligt ophold standse og kontrollere personer efter indrejse i landet for at fastslå deres identitet, nationalitet eller opholdsret.«
	2. I *§ 38* indsættes som stykke 8 og 9: »*Stk. 8.* Politiet kan til brug for ind- og udrejsekontrol og kontrollen som nævnt i stk. 6 modtage passageroplysninger fra toldmyndighederne. *Stk. 9.* Justitsministeren fastsætter nærmere regler om kontrollen som nævnt i stk. 6, herunder om politiets adgang til passageroplysninger og oplysninger om køretøjer indsamlet ved brug af automatisk nummerpladegenkendelsesteknologi og om de pligter, der påhviler luftfartøjschefer og skibsførere. «
	3. *§ 59* affattes således:
§ 59. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som: 1) Indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke ved indrejse fra eller udrejse til et Schengenland, medmindre der undtagelsesvis sker kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 23, jf. § 38, stk. 2. 2) Opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse. 3) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen	»**§ 59.** Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som: 1) Indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid. Bestemmelsen i 1. pkt. gælder ikke ved indrejse fra eller udrejse til et Schengenland, medmindre der undtagelsesvis sker kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 23, jf. § 38, stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde. 2) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 3. Ved straffens udmåling efter stk. 2 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Stk. 4. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Stk. 5. Ved straffens udmåling efter stk. 4 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Stk. 6. Er der ved en overtrædelse af stk. 4 opnået en økonomisk fordel, kan denne konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 7. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der

1) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet,
2) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at opholde sig her i landet,
3) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse her i landet med henblik på herfra at indrejse ulovligt i et andet land,
4) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse ulovligt i eller rejse ulovligt gennem et andet land
5) for vindings skyld bistår en udlænding med at opholde sig ulovligt i et andet land eller
6) ved at stille husrum eller transportmidler til rådighed for en udlænding forsætligt bistår den pågældende med at arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 8. Ved straffens udmåling efter stk. 7, nr. 2, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til ulovligt ophold her i landet

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 4. Ved straffens udmåling efter stk. 3 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet, eller at overtrædelsen er begået i gentagelsestilfælde.

Stk. 5. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, som beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Stk. 6. Ved straffens udmåling efter stk. 5 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået forsætligt, at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Stk. 7. Er der ved en overtrædelse af stk. 5 opnået en økonomisk fordel, kan denne konfiskeres efter reglerne i straffelovens 9. kapitel. Kan der ikke ske konfiskation, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel.

Stk. 8. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes den, der

1) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse i eller rejse gennem landet,
2) forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at opholde sig her i landet,
3) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse her i landet med henblik på herfra at indrejse ulovligt i et andet land,
4) forsætligt bistår en udlænding med at indrejse ulovligt i eller rejse ulovligt gennem et andet land,
5) for vindings skyld bistår en udlænding med at opholde sig ulovligt i et andet land eller
6) ved at stille husrum eller transportmidler til rådighed for en udlænding forsætligt bistår den pågældende med at arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.

Stk. 9. Ved straffens udmåling efter stk. 7, nr. 6, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til en udlændings ulovlige arbejde her i landet.

Stk. 9. Ved straffens udmåling efter stk. 8, nr. 2, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til ulovligt ophold her i landet.

Stk. 10. Ved straffens udmåling efter stk. 8, nr. 6, skal det betragtes som en særlig skærpende omstændighed, at bistanden er ydet for vindings skyld eller i gentagelsestilfælde, eller at der ved samme dom dømmes for flere forhold af forsætlig bistand til en udlændings ulovlige arbejde her i landet.«

§ 60. ---

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 2, stk. 4 og 5, § 12, § 15, stk. 2, § 16 og § 38, stk. 4, kan der fastsættes straf af bøde eller af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

4. I *§ 60, stk. 2, 2. pkt.,* indsættes efter »38, stk. 4«: »og 9«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. marts 2015.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger